

Overvåkningsprogrammet og videre dyrkning av bakterien

Vi trenger ny kunnskap for å ta gode valg for fremtiden

Siden dagens bekjempelse baserer seg på sanering så snart det påvises smitte, mangler vi i dag kunnskap som vi anser som nødvendig for at næringen skal kunne ta stilling til om den ønsker at dagens bekjempelsesstrategi skal videreføres slik det er.

Vi ønsker å verifisere at de påvisninger av bakterien *M. plutonius* som gjøres nå, 10 år siden siste kliniske symptom på sykdommen åpen yngelrøte, har samme opprinnelse og virulens/aggressivitet som i 2010. For å svare på de to spørsmålene trenger vi imidlertid bakterier fra klinisk syke larver.

Siden 2011 har PCR-metoden vært benyttet til diagnostikk. Den er så sensitiv at den påviser bakterien lenge før den gir sykdom i bifolkene. Overvåkningsprogrammet har vist seg så effektivt, at vi siden 2011 ikke har identifisert bifolk som har rukket å utvikle klinisk sykdom, før bigården er sanert.

Det er først når det blir en aktiv klinisk infeksjon at vi vil være i stand til å påvise bakterieisolater ved dyrkning, slik at vi kan arbeide med bakterien i for eksempel smitteforsøk med larver og også gjøre laboratoriestudier av vekst og andre egenskaper hos bakterieisolatene. I og med at vi i dag diagnostiserer bigårdene ved hjelp av positive PRC funn, altså påvisning av bakterie DNA, har vi ikke nok antall bakterier til å forske.

Vi trenger altså flere bakterier for å få svar på våre spørsmål – følgelig må vi dyrke frem bakterien igjen. Norges Birøkterlag gjennomfører derfor et forsøk hvor vi lar bifolk med positive funn vha. PCR metoden, utvikle seg videre. Dette gjøres under trygge og isolerte forhold i Finland. I Norge er det ikke mulig å gjennomføre dette forsøket, ettersom positive kuber blir sanert.

Vi har vi behov for kunnskap om bakteriens opphav og aggressivitet, samt hvorvidt og hvor raskt bifolk med lavgradig smitte, såkalte friske smittebærere, utvikler kliniske symptomer

Dette gir verdifull informasjon knyttet til smitteforebygging, og kan være med på å gi en faglig kvalifisert vurdering av sykdommens alvorlighetsgrad, avgjøre hvilke tidsfrister Mattilsynet bør ha ved gjennomføring av sanering, samt se på hvorvidt full sanering av større driftsenheter er nødvendig.

Oppdatert informasjon om forsøket kommer høsten 2020.

Camilla Larsen 6. juli 2020

